

Roheline kool

Elurikkuse ja looduse teemaline veebinar rohekoolidele

10. märts 2026

tartu
loodus
maja

TOETAB

Tallinn

Veebinari kava

15:00 - 15:10	Rohelise kooli teadaanded
Maris Mägi, Eeva Kirsipuu-Vadi
15:10 - 16:05	Kuidas läheb Eesti elusloodusel (eelkõige imetajatel)? Peep Männil (Keskkonnaagentuur)
16:05 - 16:35	Uus õppematerjal toiduvõrgustikest. Kohila Gümnaasiumi (loodus)tegevused
Triinu Tõrv
16:35 - 16:45	Keskkonnateemaliste matemaatikaülesannete kogumik
Maris Mägi

KORVÕIELISED:
õied, mis toidavad

Ajakava: märts - oktoober

- ❖ Taimede kasvatamine nii toas kui õues
- ❖ Õppetegevused nii toas kui õues
- ❖ Konkursid (aug-sept):
 - kõige suurem päevalill
 - inspireerivad õppetegevused

www.rohelinekool.ee - Liikmele - õppeasutus
- Tööriistakastid - Kampaaniad

Koostaja: Tartu loodusmaja huvikooli õpetaja ja õppejuht
Pille-Riin Pärnsalu

Söödavate õite peatüki autor Marit Mäesaar (Pisirohe OÜ)
Kujundaja: Tartu loodusmaja õpetaja Annika Pakk
Illustreerija: Tartu loodusmaja õpetaja Ülle Kaasik

SISUKORD

Tingmärgid 4

Hiid-karuputk ja Sosnovski karuputk 5

Roomav akroptilon 6

Ambroosia 7

Ameerika ruse 8

Verev lemmalts 9

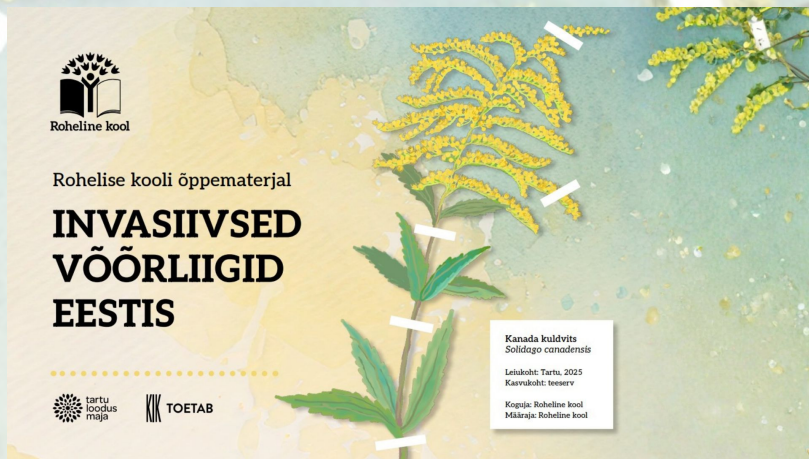
Kanada kuldvits ja sügiskuldvits 10

Vooljas pargitatar ja sahhalini pargitatar 11

Hulgalehine lupiin 12

Lisamaterjalid 13

Kasutatud fotod 14

invasiivsed korvõieliste sugukonda
kuuluvad taimeliigid

Koostas: Tartu loodusmaja huvikooli õpetaja ja õppejuht **Pille-Riin Pärnsalu**

Sisulist infot täiendas: **Merike Linnamägi** (Kliimaministeerium)

Kujundaja: **Kati Kekkonen**

Kaaneillustratsioon: **Ülle Kaasik**

Global Action Days

Ülemaailmsed keskkonnategude päevad

22. aprill – 6. mai 2026

Toidujulgeolek ja kliimamuutused

- Suurim rahvusvaheline ES kampaania
- Võimalus tunnetada kuulumist ülemaailmsesse kogukonda
- Registreerunuid juba 103 riigist üle 119 000
- Kõigile vanuserühmadele

- rohelinekool.ee/global-action-days/
- www.fee.global/global-action-days-2026

Tegevus 1

Külluse värvid
tähistab värvi, loovust ja
hooajalist toitumist.

Tegevus 3

Pärismusretseptid
Kutsub osalejaid
ühiselt taasavastama
toitu, jagama
traditsioone ja lugusid,
mis hoiavad loodusega
kooskõlas elamise
kultuuri elus.

Tegevus 4

Kaardista oma eine
Aitab meil jälgida oma
toidu teekonda talust
taldrikuni, suurendades
teadlikkust sellest, kuidas
meie valikud planeeti
mõjutavad.

Tegevus 2

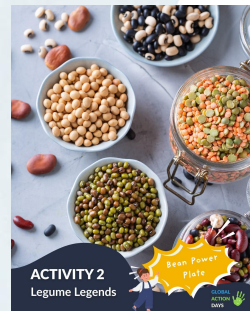
Kaunviljakangelased
Heidab valgust
ubadele, hernestele ja
teraviljadele kui
väikese jalajäljega
alternatiividele lihale.

Tegevus 5

Märgista see õigesti
Palub meil uurida
lähemalt, mida me
ostame ja sööme, ning
mõista, kuidas selge
teave viib
lähimõeldumate
otsusteni nii meie kui
planeedi tervise huvides.

ACTIVITY 1
Palette of Plenty

ACTIVITY 2
Legume Legends

ACTIVITY 3
Recipes with Roots

ACTIVITY 4
Mapping My Meal

ACTIVITY 5
Label it Right

FEE kampaaniad, konkursid

[FEE Teacher Award](#) - tähtaeg **27. märts* 2026**

Videot ei ole vaja 27. märtsiks saata, seda saab teha peale rohekooli kinnitust aprillis

[Lesson Plan competition](#) - 'Healthy people on a healthy planet: Transforming food behaviours for sustainability'. tähtaeg **27. märts 2026**

Roheline kool

Rohelise kooli programmi

MASKOTIKONKURSS

Tähtaeg 1. mai!

rohelinekool.ee/maskott

tartu loodusmaja

Rohelise kooli programmi VIDEOKONKURSS

rohelinekool.ee/video

Tähtaeg 1. mai!

TOETAB

tartu loodusmaja

Veepäev 22. märts ja veenädal 21.-28. märts 2026

Rahvusvahelise veepäeva peasõnum:

“Kus vesi voolab, seal kasvab võrdsus!”

Eesti sündmused: <https://www.keskkonnaharidus.ee/et/veenadal>

- AHHA teaduskeskuselt **praktilised tegevuskastid**, mille abil saab õpetaja klassiruumis juhendada **põnevat vee puhastamise töötuba kuni 24 õpilasele**.
- **Värsked andmed vee ja veekasutuste kohta [Eestis](#)**, tulemas ka tõlkematerjalid
- **Miniseminarid õpetajatele: Pärnus 23.03, Paides 26.03**, lektor Jaanus Terasmaa, **27.03. Tartus** seminaripäev "Vee ristteed looduses III"
- Veepäeva konverents 24. märtsil kl 9.30-16:40 "Veeteenuse kättesaadavus kõigile Eesti elanikele", kuhu oodatakse veebi kuulama ka noori (korraldab Vee-ettevõtete Liit)
- Lisaks retki, veepuhastusjaamade külastusi jpm

Veenädal

Töövarjupäevad õpilastele

- Kliimaministeeriumi veeosakonna projektijuht Siret Valge on valmis võtma töövarju 23.03, 24.03 ja 27.03, asukoht Suur-Ameerika 1, Tallinn
- SA Järva Haldus juhatuse liige Andreas Sapas on valmis töövarju võtma 23.03, asukoht Paide tee 5, Koeru

Huvi korral võtke ühendust: Piret Eensoo,

pireteensoo@gmail.com

Õppematerjalid

<https://rohelinekool.ee/12-teemat/vesi/>

- **UUS!** Veemäng lasteaiale (autor Piret Eensoo, 2026)
- **UUS!** Veeteemalised töölehed lasteaiale (autor Piret Eensoo, 2026)
- **UUS!** Veedetektiivi päevik (autor Piret Eensoo, 2026)
- Õppemäng "Väike vesiroosirada" eelkoolile (2022), Roheline kool
- Õppemäng "Vesine rada" 2.-4.klassile (2022), Roheline kool
- Õppemäng "Vesine rada" 4.-6.klassile (2022), Roheline kool
- Erinevad veeteemalised õppematerjalid AS Tallinna Vesi
- Metsad ja vesi. Praktiline õppetegevus (Eco-Schools programm Iirimaal, 2025)
- Veeteemaline õpimapp Keskkonnaametilt (2014)

Andmed, vaatluste andmebaasid

- Veekoguvaatluste andmebaas (järved, vooluveekogud, allikad)
- Veeteemaline keskkonnaülevaade (andmed veekasutusest jm)

Nimi: _____ Kuupäev: _____

VEEDETAKTIIVI PÄEVARAAMAT

MEIE PERE VEEKASUTUSE ÜLEVAADE

Ülemaailmne veepäev on 22. märtsil. Kindlasti tead, et vesi on väga olulisel kohal meie elus. Kuigi tundub, et puhast joogivett on meil praegu piisavalt, tuleb mõelda ka tulevikule. Säastlik veekasutus on vajalik nii veevarude hoidmiseks kui pere rahakulu vähendamiseks.

Jälgi nädal aega järjest oma pere veekasutust.
Hinda, mitu liitrit vett iga tegevuse jaoks kulub.

TEGEVUS	PÄEV 1	PÄEV 2	PÄEV 3	PÄEV 4	PÄEV 5	PÄEV 6	PÄEV 7
Vesi või dušš							
Hammaste pesimine							
Tualetipoti loputus							
Käsitöö							
Pesu pesimine							
Nõudepesu							
Toidu valmistamine							
Vee joomine							
Muud tegevused							

[< VEEB RUAR](#)
MÄRTS 2026
[APRILL >](#)

E	T	K	N	R	L	P
23	24	25	26	27	28	1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31	1	2	3	4	5

03
MÄRTS

ELUSLOODUSE PÄEV

 Teisipäev
☐ Teemapäev

[VAATA](#)
10
MÄRTS

LOODUSE JA ELURIKKUSE VEEBINAR KOOLIDELE

 Teisipäev
☐ Rohetkooli sündmus

[VAATA](#)
12 - 31
MÄRTS

METSAVIKTORIIN 2026

 Neljapäev
☐ Keskkonnahariduslik võistlus, mäng, kampaania

[VAATA](#)
12
MÄRTS

LOODUSE JA ELURIKKUSE VEEBINAR LASTEAEDADELE

 Neljapäev
☐ Rohetkooli sündmus

[VAATA](#)
18
MÄRTS

TAASKASUTUSPÄEV

 Kolmapäev
☐ Teemapäev

[VAATA](#)
20
MÄRTS

LOODUSVAATLUSTE MINIMARATONI INFOSEMINAR VEEBIS

 Reede
☐ Muu sündmus

[VAATA](#)
20
MÄRTS

TÖÖTUBA „OHUSTATUS JA LIIGI VAJADUSED: TEGEVUSJUHISED KLASSIS- JA ÕESÕPPEKS“

 Reede
☐ Muu sündmus

[VAATA](#)
21
MÄRTS

LIUSTIKE PÄEV

 Laupäev
☐ Teemapäev

[VAATA](#)

Tulemas infotunnid veebis:

- 13. märts kl 16 [noorte \(16-18-a\) rohetehnoloogia programm](#)
- 20. märts kl 10-11 [loodusvaatluste minimaratoni infotund](#)

Seminarid:

- 20. märtsil kl 14-17 Tartu loodusmajas [töötuba „Ohustatus ja liigi vajadused: tegevusjuhised klassis- ja õuesõppeks“](#), veel 2-3 vaba kohta

- [Kevadised harrastusteaduse õppepäevad:](#)

10. aprill kl 10-16 Paldiski Gümnaasiumis ja pankrannikul:
linnuvaatlused ning rannikul fossiilide vaatlused

14. mai kl 10-16 Jääaja Keskuses, Tartumaal: järvevaatlused

Registreerumistähtaeg: 31. märtsini 2026

12. mail rohekooli “Muld või pori”

Tallinnas eelkõige kooliõpetajatele.

Asukoht? **Kutsu seminar enda kooli külla!**

Rohekooli võrgustikuseminar “Pori või muld? Mulla elurikkus ja katsed mullaga”

📅 Aeg: 12. mai 2026

👤 Osalejate arv kokku: 25

[Vaata lähemalt](#)

Keskkonnamärgis “Roheline lipp”

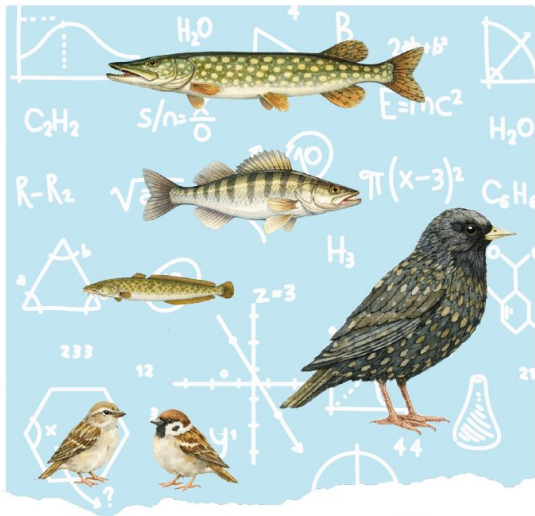
Taotluste esitamise tähtaeg 24. aprill 2026

**Rahvusvahelise infosüsteemi tutvustused:
K, 18. märts kl 13 ja 16**

Roheline kool

Keskkonnateemaliste matemaatikaülesannete kogumik

tartu
loodus
maja

TOETAB

Autorid: Sille Valter, Helen Ball,
Kaija Seepter ning Ruila
Põhikooli ja Tallinna Tondi Kooli
õpetajad

8. Eesti kalad ja kalavarud

V klass

Kalurid peavad arvestust selle kohta, kui palju ja milliseid kalu nad püüavad. See aitab teadlastel ja Keskkonna-ametlil hinnata kalavarude seisundit. Nii saab otsustada, kas kala püüdmine on olnud jätkusuutlik. Kalavarude järjepidev jälgimine on vajalik nii looduse kaitsmiseks kui ka kalurite tõe tuleviku tagamiseks.

Kalavarude kaitses on kolm põhilist meetodit:

1. alammõõdulised,
2. püügikeelajad,
3. püügikvoodid (üleriigilised kogused ühe kalaliigi kohta).

Sinu ülesanne on andmeid analüüsida, arvutusi teha ja hinnata, mida näitab püügiaruanne kalastiku seisundi kohta.

Järgnevas tabelis on ühe kaluri aastane püügiaruanne. Kirjas on iga kalaliigi keskmine pikkus, alammõõduliste kalade hulk, ühe kala keskmine mass ja aastane kogusaak.

Kalaliik	Keskmine pikkus cm	Ala- mõõdulisi tk	Ühe kala mass g	Aasta- saak g	Mitu kala püüti tk	Mis on kala alammõõt L, cm
1. Ahven	21	80	200	160 000		
2. Haug	50	6	1500	240 000		
3. Koha	47	18	600	300 000		
4. Latikas	38	36	1200	675 000		
5. Lest	29	10	400	80 000		
6. Luts	42	4	700	56 000		
7. Säge	70	0	3500	0		

Märkus. L - kala pikkus ninamiku tipust (suu suletud) kuni sabauime lõpuni. Kala loetakse mõõduliseks, kui L on võrdne alammõõduga või ületab seda.

NB! Eesti kalade kirjeldused ja püüdi leiad Kalastusinfo portaalist aadressilt kalastusinfo.ee/kalad/kalad/.

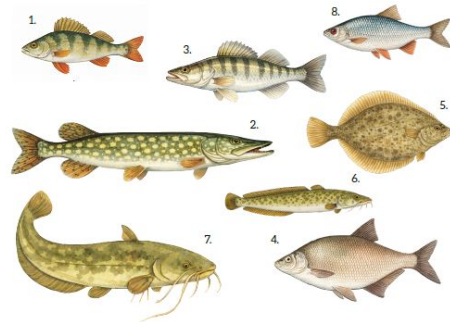
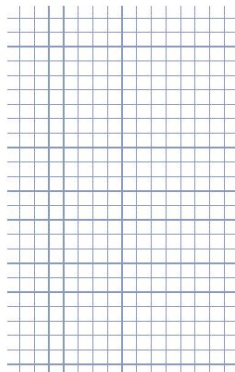
1. Mitu kala püüdis kalur igast liigist? Kirjuta andmed tabeli eelviimasesse veergu. Esimeses veerus tõmba ring ümber kalaliigile, mida ta püüdis kõige rohkem, ja tähistab x-iga kalaliik, mida ta püüdis kõige vähem.

2. Mitu korda rohkem püüdis kalur ahvenat võrreldes lutsuga?

3. Mitu korda suurem on latika kogusaak võrreldes särje kogusaagiga?

4. Mitu korda vähem püüdis kalur haugi võrreldes kohaga?

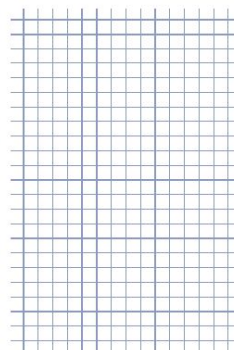
5. Vali kolm kalaliiki ja arvuta nende keskmine pikkus.

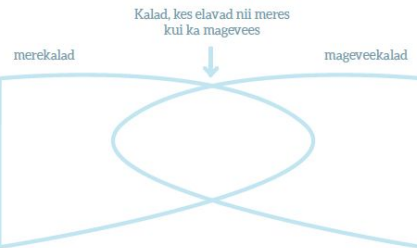
6. Millise osa kõigist püütud kaladest moodustasid latikad? Kirjuta murd ja lihtsusta see.

7. Kui palju rohkem püüdis kalur särje võrreldes ahvenaga? Kirjuta vahe murruna võrreldes ahvenate arvuga.

8. Kaluril on lubatud püüda kuni 150 kg kala päevas. Kui palju üle või alla selle piiri tema püük oleks jäänud, kui ta püüdnuks kokku 20 keskmist haugi, 30 keskmist ahvenat ja 5 keskmist latikat?

9. Mis liiki veekogus elavad tabelis olevad liigid? Jaga nad kolme rühma: merekalad, mageveekalad ja kalad, kes elavad nii meres kui ka magevees.

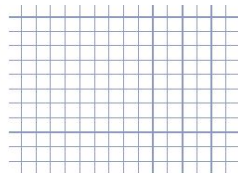

10. Mitu keskmist ahvenat kaalub sama palju kui üks keskmine säga? Joonista õige arv ahvenaid.

11. Leia, kui palju kilogramme on kokku järgmiste liikide aastasaagid:

- Haug + koha = _____ kg
- Latikas + ahven = _____ kg
- Särg + luts + lest = _____ kg

12. Millist liiki kalal oli kaluri kõige suurem aastasaak? _____

- Teisenda vastus kilogrammidesse. _____

13. Kui pika rivi saaksid, kui paned 10 keskmist ahvenat üksteise järele? Kirjuta vastus nii sentimeetrites kui ka detsimeetrites.

10 keskmist ahvenat = _____ cm = _____ dm

14. Leia kalapüügieeskirjast (kalaportaal.ee/kalastusinfo/kalade-alammoodud) tabelis olevate kalade alammõõdu andmed ja kirjuta need tabeli viimasesse veergu.

15. Miks kalur ei pöödnud sel aastal säga? Abiks vastuse leidmisel on Kalastusinfo portaali aadressil kalastusinfo.ee/kalastamine/kalapuugi-piirangud/.

16. Miks on kalade alammõõdu nõuded looduskaitse vajalikud? Eista vähemalt üks põhjendus.

Opilane:

- loeb ja tõlgendab tabelist andmeid ning teeb nende põhjal arvutusi;
- arvutab peast ja kirjalikult, kasutades liitmist, lahutamist, korrutamist ja jagamist;
- leiab keskmisi, võrdleb suurusi ning kasutab murru- ja „mitu korda rohkem/vähem“-võtteid;
- teisendab mõõtühikuid ja hindab vastuste mõistlikkust;
- tunneb mõningaid Eesti kalaliike ja oskab neid rühmitada elupaiga järgi;
- mõistab alammõõtu ja säästva kalapüügi vajadust ning selgitab inimtegevuse mõju veekogude elustikule;
- otsib ja kasutab teavet kalapüügieeskirjadest.

Lisaülesanne

V klass

17. Saad õpetaja käest loosiga ühe kalaliigi. Koosta A4-paberi mõõdus infoleht selle kala kohta. Infolehel peavad olema järgmised osad:

- sinu joonistus kalaliigist;
- joonisel selgelt märgitud kala alammõõt;
- kala välimuse lühike kirjeldus;
- selgitus, kus see kala elab;
- selgitus, miks see kala on veekogu elustikus oluline;
- vähemalt üks matemaatiline fakt, mis on leitud püügiaruande andmete põhjal;
- loodushoidlik sõnum, mis selgitab, miks tuleb järgida alammõõtu ja vabastada kalad vastutustundlikult.